14 Φεβρουαρίου 2015

Ένας σύγχρονος Άγιος, ο π. Ιάκωβος Τσαλίκης (1870-15/2/1960)

/ Πεμπτουσία

Image not found or type unknown

Η δική μας εποχή φαίνεται στείρα από αγίους. Ίσως, διότι εμέθυσε ο κόσμος σήμερα από τις ανακαλύψεις του και δεν βλέπει τον Θεό του: Ίσως και διότι τους αγίους που υπάρχουν ο κόσμος δεν τους γνωρίζει. Οι άγιοι δεν κάνουν θόρυβο, είναι ταπεινοί. Ίσως να φαίνεται στείρα από αγίους η εποχή μας, και διότι δεν βλέπουν οι άνθρωποι θαύματα. Νομίζουν, ότι άγιος είναι μόνον εκείνος, που κάνει θαύματα. Ενώ στον άγιο η αγία ζωή είναι το πάν. Το θαύμα δεν είναι απαραίτητο.

Βοδίνο Αργυροκάστρου

Image not found or type unknown

Βοδίνο Αργυροκάστρου

Εν τούτοις ο πατήρ Ιάκωβος, που έζησε στις ημέρες μας μαζί με την αγιασμένη του ζωή έχει να μας παρουσιάσει και το θαύμα. Πολλά θαύματα έχει στη ζωή του. Ο αγιασμένος αυτός Ιερομόναχος τα τελευταία χρόνια ζούσε στα Ζαγοροχώρια της ευάνδρου Ηπείρου. Εκεί, κοντά στο Μονοδένδρι, στο Μοναστηράκι του Προφ. Ηλιού. Δυστυχώς όμως είναι άγνωστος στον πολύ κόσμο.

Τα πρώτα του χρόνια

Ο π. Ιάκωβος γεννήθηκε το 1870 στο χωριό Βοδίνο του Αργυροκάστρου της Β. Ηπείρου. Το όνομά του, που είχε ως κοσμικός, ήταν Ευάγγελος Βαλοδήμος. Αλλ' αυτό ξεχάστηκε τελείως κατόπιν. Ήταν γνωστός σε όλους, μόνον ως «Πάτερ Ιάκωβος», με το όνομα δηλ. που πήρε, όταν έγινε κληρικός.

Οι γονείς του (ο πατέρας του λεγόταν Φώτιος) ήταν φτωχοί αλλά ευσεβείς. Δεν έμαθε γράμματα πολλά, αλλά τόσα, όσα του χρειάζονταν, για να μελετά τα ιερά βιβλία.

Το θέλημα του Θεού το έμαθε από τον Κων. Καλλίνικο στην Κωνσταντινούπολη που πήγε σε ηλικία 15 χρονών και εργαζόταν ως μικροπωλητής. Στα κηρύγματα του υπέροχου αυτού κληρικού βρήκε ό,τι ποθούσε η άδολη ψυχή του και άρχισε να ζει χριστιανική πλέον ζωή στην οποίαν τον βοήθησε ένας έμπειρος πνευματικός, στον

οποίον εξομολογείτο. Ο πνευματικός του τον συνέδεσε με άλλους έξι εργατικούς και ευσεβείς νέους, οι οποίοι ζούσαν μαζί κοινοβιακά και αγωνίζονταν για τον πνευματικό τους καταρτισμό. Τέσσαρα χρόνια είχαν να φάνε κρέας, άνκαι νέοι και επάνω στην ανάπτυξή τους. Εξομολογούντο και κοινωνούσαν τότε κάθε εβδομάδα, μετά από μεγάλη προετοιμασία.

Το θαύμα του Αγίου Αντίπα

Ο Ευάγγελος υπέφερε από τη παιδική του ηλικία από πόνους στα δόντια του. Κάποιος ευσεβής καταστηματάρχης τον συμβούλευσε να καταφύγει στον Άγιο Αντίπα, που γιορτάζει στις 11 Απριλίου, για να θεραπευθεί. «Αυτόν να παρακαλέσεις και θα σε κάνει καλά». Αφού βρήκε την εικόνα του Αγίου την κορνιζάρισε, την κρέμασε επάνω από το προσκέφαλό του και έκανε εκεί την προσευχή του. Έμαθε επίσης και το απολυτίκιό του απ’ έξω και το έλεγε κάθε ημέρα. Ο Άγιος τον θεράπευσε και από τότε ως την ημέρα του θανάτου του, δόντι δεν τον ξαναπόνεσε. Σ’ όλη του τη ζωή έλεγε καθημερινά το απολυτίκιο και λειτουργούσε πάντοτε στις 11 Απριλίου, στην εορτή του, από ευγνωμοσύνη.

Από την Κωνσταντινούπολη ο π. Ιάκωβος με ολόκληρη την ομάδα του ήλθαν στο Άγιον Όρος για να μονάσουν. Μερικοί μάλιστα από αυτούς, μεταξύ των οποίων και ο π. Ιάκωβος, μετά από δοκιμασία και μεγάλη άσκηση, χειροτονήθηκαν ιερείς.

Ο π. Ιάκωβος έμεινε εκεί τρία χρόνια. Θέλοντας όμως να βοηθήσει την δυστυχισμένη του πατρίδα, τη Β. Ήπειρο, πήγε στην Αλβανία και τοποθετήθηκε ως εφημέριος σ’ ένα χωριό, κοντά στο δικό του και διέμενε στην Ι. Μ. της Παναγίας της επιλεγομένης «Ζωνάρια». Εργάσθηκε πολλά χρόνια μέσα στην Αλβανία προσπαθώντας να γνωρίσει σ’ όλους το θέλημα του Θεού και να συντηρήσει την εθνική συνείδηση των εκεί Ελλήνων που οι Τουρκαλβανοί ήθελαν να αλλοιώσουν. Για το λόγο αυτό κινδύνευσε επανειλημμένα και ο Θεός τον φύλαξε θαυματουργικά τρεις φορές από την μανία τους σώζοντάς τον από βέβαιο θάνατο.

Επειδή ήταν αδύνατη πλέον η εκεί παραμονή του, αναγκάσθηκε να εγκαταλείψει τα μέρη εκείνα και να έλθει στα Ζαγόρια το 1916, τα οποία ανήκαν τότε στη Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως και να εγκατασταθεί κοντά στο Μονοδένδρι σ’ ένα παλαιό και έρημο μοναστηράκι, του Προφήτου Ηλιού. Το ανακαίνισε και εγκαταβίωσε εκεί. Κοντά του έπαιρνε κατά καιρούς διαφόρους νέους, με το σκοπό να γίνουν ιερείς.

monodendri-zagoriou-ioannina5

Image not found or type unknown

Ο Μητροπολίτης του έδωσε το οφίκιο του Αρχιμανδρίτη, αλλ’ ο π. Ιάκωβος ήταν τόσο ταπεινός, ώστε δεν έδινε καμία σημασία στα αξιώματα και τις διακρίσεις. Ουδέποτε φόρεσε επανωκαλύμαυχο και σταυρό, δηλαδή τα διακριτικά του Αρχιμανδρίτη.

Επιμελήθηκε ιδιαίτερα το θέμα του Μυστηρίου της Εξομολογήσεως γιατί δεν υπήρχαν πνευματικοί. Πολύς κόσμος στα Ζαγοροχώρια και στα Ιωάννινα, όταν κατέβαινε, εξομολογείτο σ’ αυτόν. Εντύπωση προξενούσε, ότι έδιδε, ως πνευματικός θεοφώτιστος, αυτός ο αγράμματος, λύσεις ορθότερες και κατευθύνσεις καλλίτερες, από αυτές, που έδιναν πολλές φορές πνευματικοί με θεολογική μόρφωση. Εντύπωση επίσης προξενούσε το ότι, άνκαι καλόγηρος αυστηρότατος, δεν παρουσίαζε ακρότητες και φανατισμούς.

Κάθε άνθρωπος του Θεού είναι αδύνατο να μην αντιμετωπίσει στη ζωή του θλίψεις

και βάσανα. Και ο π. Ιάκωβος δοκίμασε τις δικές του θλίψεις, με τη διαφορά, ότι γι’ αυτόν μερικές ήταν περισσότερο οδυνηρές. Η Μητρόπολη Ιωαννίνων, στην οποίαν υπαγόταν, το 1939 πίστεψε τις συκοφαντίες και τις ραδιουργίες μερικών και τον απέλυσε από την ενορία και τον έδιωξε και από το Μοναστηράκι του. Έτσι ο φτωχός Ιερομόναχος βρέθηκε πεταμένος έξω, στερούμενος των πάντων, γέρων, χωρίς να έχει τίποτε άλλο, εκτός από το τριμμένο ράσο του.

Και όμως κανένας πικρός λόγος ή παράπονο, για την αδικία, που του έκαναν, δεν ξέφυγε από τα χείλη του.Περισσότερο θλιβόταν διότι του πήραν την ενορία και δεν θα είχε πλέον πεδίον δράσεως, για να ωφελεί ψυχές.

iakobos_ts2

Image not found or type unknown

Ο πνευματικός του τότε του συνέστησε να γυρίζει τα διάφορα χωριά, να διδάσκει τους Χριστιανούς, να τους νουθετεί και να τους εξομολογεί. Ο π. Ιάκωβος τα έθεσε αμέσως σε εφαρμογή.

Εννοείται ότι την εργασία του κατά την περιοδεία εκείνην την πρόσφερε δωρεάν.

Είχε και μίαν αδελφή γερόντισσα και τυφλή. Αυτή γύριζε σε μερικά σπίτια και ζητιάνευε. Ό,τι είδους αλεύρι της έδιναν (από σιτάρι ή σίκαλη ή καλαμπόκι) το ανακάτευε όλο μαζί και το έψηνε στη στάχτη. Από αυτό το ψωμί, το ανακατεμένο με τη στάχτη, έπαιρνε στο ταγάρι του και πήγαινε στα γύρω χωριά, για να εργασθεί. Αυτή η εργασία έφερε ωφέλεια σε πολλές ψυχές.

Αργότερα είδε το σφάλμα της η Μητρόπολη Ιωαννίνων και τον επανέφερε στο αγαπημένο του Μοναστηράκι. Αλλ' αυτός δεν έπαυε να εξορμά στα διάφορα χωριά της Ηπείρου, για να εξομολογεί και νουθετεί τους Χριστιανούς.

Όταν το 1940 τα Ελληνικά στρατεύματα νίκησαν τους Ιταλούς, όλοι με χαρά πανηγύριζαν και γλεντούσαν στην πλατεία του χωριού Βίτσα – Ζαγορίου. Συνέβη να περάσει από εκεί ο π. Ιάκωβος. Στάθηκε σε μία πέτρα, κτύπησε το ραβδί του και είπε: «Παιδιά μου, μη χαίρεσθε και μη το ρίχνετε έξω. Αντίς για γλέντια χρειάζεται προσευχή και παρακλήσεις στο Θεό. Οι Ιταλοί θα ξαναγυρίσουν στη Χώρα μας!». Δεν πέρασε πολύς καιρός και τα λόγια του γέροντα Ιακώβου έγιναν πραγματικότητα. Το 1941 οι Ιταλοί ξαναγύρισαν κατακτητές!

Ο π. Ιάκωβος έζησε και την εποχή του εμφύλιου πολέμου. Τότε προστάτευσε τον εχθρό του Καπετάν-Φωτιά και τον αδελφό του, όταν κινδύνευε η ζωή τους. Αφού τους φιλοξένησε, τους κάλεσε σε μετάνοια και συμφιλίωση με τον Θεό. Τότε εξομολογήθηκαν για πρώτη φορά. Μετά τους βοήθησε με τις συμβουλές του. Στη συνέχεια φρόντισε να τους φυγαδεύσει, αφού πρώτα τους μεταμφίεσε, ώστε να μην αναγνωριστούν από τους εχθρούς τους και κινδυνεύσουν.

Όχι μόνον στην κατοχή, αλλά και στον εμφύλιο πόλεμο διέτρεξε κινδύνους, αλλά ο Θεός τον διαφύλαξε κατά θαυμαστό τρόπο.

Ταξιδεύοντας βράδυ από τα Ιωάννινα στο Μονοδένδρι, κατά την κατοχή, έφθασε στη θέση Καρυές. Συνάντησε εκεί γερμανική περίπολο, η οποία με νεύματα τον υποχρέωνε να σταματήσει. Ο π. Ιάκωβος δεν κατάλαβε, ούτε είδε την περίπολο γιατί ήταν απορροφημένος στην προσευχή του και δεν σταμάτησε. Αμέσως δέχθηκε ριπή αυτομάτου όπλου αλλά δεν έπαθε τίποτε. Απλώς σταμάτησε όταν άκουσε τις σφαίρες να σφυρίζουν και αφού ύψωσε τα χέρια του προς τον ουρανό, συνέχισε την προσευχή του.

Οι Γερμανοί στρατιώτες έμειναν έκθαμβοι όταν τον είδαν σώον και αβλαβή και πάλιν με νεύματα του έδειξαν τον δρόμο για να φύγει.

Κάποια ημέρα επέστρεφε από το χωριό Σουδενά, που λειτούργησε, στο Μοναστηράκι του, που απείχε δύο ώρες περίπου. Στον ερημικό εκείνο δρόμο βαδίζοντας προσευχόταν νοερά, όπως συνήθιζε πάντοτε.

Άνδρες του εθνικού στρατού ναρκοθέτησαν ένα σημείο του δρόμου. Κατέλαβαν ακολούθως το ύψωμα και παρακολουθούσαν, μήπως περάσει κανένας αντάρτης. Ξαφνικά βλέπουν να ξεπροβάλει ανύποπτος ο π. Ιάκωβος στο ναρκοθετημένο σημείο του δρόμου. Βάζουν τις φωνές για να τον προλάβουν: «Παππούλη... Παππούλη...». Αλλά ώσπου ν' ακούσει ο π. Ιάκωβος, που ήταν προσηλωμένος στην προσευχή, την πάτησε την νάρκη που εξερράγη.

«Πάει ο φουκαράς ο Παππούλης», λένε οι στρατιώτες και τρέχουν στον τόπο του δυστυχήματος. Βλέπουν τον π. Ιάκωβο άσπρο από τη σκόνη, να τινάζει τα ράσα του, χωρίς να έχει πάθει τίποτε. Δεν μπορούν να συνέλθουν από την έκπληξή τους.

-Και δεν έπαθες, Παππούλη, τίποτε! είπαν με θαυμασμό.

-Πώς να πάθω, παιδιά μου; Αφήνει ο Θεός να πάθουμε τίποτε, αφού έλεγα την προσευχή μου; Και σας δεν θα σας αφήσει ο Θεός να πάθετε τίποτε, θα σας φυλάξει να γυρίσετε στα σπίτια σας. Μονάχα να πηγαίνετε με το δρόμο του Θεού. Να καθίσω, παιδιά μου, να εξομολογηθείτε, και μεθαύριο να σας λειτουργήσω να κοινωνήσετε;

-Ναι, παππούλη, απάντησαν όλοι τους με ένα στόμα συνεπαρμένοι από το θαύμα.